

เตรียมความพร้อม Startup ไทย สู่ Startup ระดับโลก

ศูนย์ธุรกิจสัมพันธ์

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศ

หากกล่าวถึงคำว่า Startup หลายๆ ท่านอาจจะนึกถึงภาพองค์กรธุรกิจที่เพิ่งเริ่มต้นดำเนินการ แต่ใช้เทคโนโลยีอันล้ำสมัยมา รองรับโมเดลทางธุรกิจ จนก่อให้เกิดการเติบโตอย่างก้าวกระโดด และสร้างผลกำไรมหาศาล อย่างไรก็ตาม Startup ยังมีอีกบทบาทที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันหรือแก้ไขปัญหาทางสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น การศึกษา ความยากจน และปัญหา มลพิษต่างๆ Startup จึงเป็นธุรกิจที่ช่วยขับเคลื่อนให้สังคมพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

กระทรวงการต่างประเทศ และสำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ หรือที่เรารู้จักกันในชื่อ NIA เห็นถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังและความคิดสร้างสรรค์เช่นนี้ จึงได้จัดโครงการ

"เสริมสร้างขีดความสามารถด้านนวัตกรรม" โดยพาตัวแทน Startup ไทยเข้าร่วมงาน Oslo Innovation Week 2018 ณ กรุงออสโล ประเทศนอร์เวย์ ระหว่างวันที่ 24-28 กันยายน 2561 เพื่อร่วมสำรวจและหาความร่วมมือกับ Startup ชั้นนำระดับโลกในหลากหลายสาขา รวมทั้งเพื่อเตรียมให้ Startup ไทยพร้อมรับมือกับความท้าทายต่างๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ตัวแทน Startup ไทยที่ได้ร่วมเดินทางไปกับเราในครั้งนี้ ประกอบด้วย 4 บริษัท คือ บริษัท Jasberry บริษัท Ricult บริษัท Socialgiver และบริษัท EdWings Education โดยทั้ง 4 บริษัทนี้ มาจากภาคอุตสาหกรรมเกษตรกรรม การท่องเที่ยว และการศึกษา ซึ่งแต่ละบริษัทพร้อมแล้วที่จะมาเล่าประสบการณ์พิเศษและความรู้ที่ได้รับมาอย่างเต็มที่สำหรับ Startup ไทยทุกคน

Jasberry Rice

Every rice grain matters. Our small-scale farmers grow their way out of poverty.

แจ๊สเบอร์รี่ (Jasberry) เป็น กิจการเพื่อสังคมด้านเกษตรกรรมที่มุ่งลดความยากจนในหมู่เกษตรกร โดยบริษัทได้ทำงานวิจัยด้านเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพื่อนำไปให้เกษตรกรในโครงการได้ปลูก รวมทั้งให้คำแนะนำแก่เกษตรกรในเรื่องวิธีการปลูกที่สามารถเพิ่มผลผลิต และลดต้นทุนต่อไร่ หลังจากนั้นจึงนำผลผลิตที่ได้ไปพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม และทำการตลาด Modern Trade ในระดับโลก

คุณคลินท์ คู (Clint Coo) ผู้จัดการฝ่ายพัฒนาธุรกิจ บริษัท สยามออบแกนิคแจ๊สเบอร์รี่ จำกัดกล่าวว่า จากการเข้าร่วมสำรวจภาค การเกษตรของนอร์เวย์และเข้าร่วมกิจกรรม Oslo Innovation Week ทำให้ได้เห็นว่าการเกษตรของไทยและนอร์เวย์มีความ เหมือนและความแตกต่างกันมากในหลายจุด โดยในนอร์เวย์จะเน้น การเกษตรในด้านการประมง ซึ่งความแตกต่าง ที่สำคัญคือ การ ประมงที่นอร์เวย์จะใช้เครื่องจักรทดแทนแรงงานคนในอัตราส่วนที่สูง เนื่องจากค่าจ้างแรงงานอยู่ในระดับสูงมาก ขณะที่ไทยจะเน้นใช้ แรงงานมากกว่าการใช้เครื่องจักร อย่างไรก็ตาม ทั้ง 2 ชาติต่างให้ ความสำคัญกับเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก เนื่องจากช่วยเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต มากยิ่งขึ้น



สำหรับการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในภาคการเกษตรไทย คุณคลินท์กล่าวเสริมว่า เทคโนโลยีสามารถ นำมาประยุกต์ใช้ได้หลากหลายรูปแบบ โดยไม่จำกัดอยู่แค่อุปกรณ์ เช่น สมาร์ทโฟน หรือโดรน เท่านั้น แต่อาจนำเทคโนโลยีมาปรับปรุงสายพันธุ์พืชให้มีคุณลักษณะที่ดีมากยิ่งขึ้น ได้ผลผลิตและทนต่อโรคมากขึ้น รวมถึงปรับปรุงระบบการจัดการ น้ำหรือดินให้มีคุณภาพ ดังนั้น การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีจึงมีความ แตกต่างกันไปตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่

นอกจากนี้ สิ่งที่ได้เห็นจากกิจกรรม Oslo Innovation Week ในประเด็นด้าน Startup คือ การได้ เห็นระบบนิเวศ (Ecosystem) ของนอร์เวย์ที่พร้อมรองรับการเกิดขึ้นของ Startup ในทุกรูปแบบ เช่น การ ทำงานร่วมกับมหาวิทยาลัยและหน่วยงานรัฐต่างๆ และการมี Co-working space ที่บริหารจัดการระบบได้ เป็นอย่างดี โดยมีการช่วยเหลือและแบ่งปันประสบการณ์การแก้ไขปัญหาภายใน จึงทำให้ Startup ของ นอร์เวย์เติบโตได้อย่างก้าวกระโดด

Ricult

Those who feed us, need us.

รีคัลท์ (Ricult) เป็นกิจการเพื่อสังคมทางด้านเกษตรกรรมอีกหนึ่งบริษัทที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ โดย Ricult เป็นบริษัทที่เก็บข้อมูลสภาพอากาศจากภาพ ถ่ายดาวเทียมเพื่อวางแผนการเพาะปลูกให้แก่ เกษตรกร ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการผลิตและทำให้ผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพสูง

คุณนิศากร วัลยะเสวี ผู้จัดการผลิตภัณฑ์ บริษัท รีคัลท์ (ประเทศไทย) จำกัด กล่าวว่า เทคโนโลยี ด้านการเกษตรของนอร์เวย์พัฒนาไปได้ไกลมาก โดยเกษตรกรท้องถิ่นสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้เป็น อย่างดี ยกตัวอย่างจากการเพาะปลูกซึ่งมีการปลูกในโรงเรือนขนาดใหญ่ และการ ประมงซึ่งมีการทำฟาร์ม ปลาที่ควบ คุมปัจจัยทางสิ่งแวดล้อมได้ง่าย

ส่วนการทำงานของ Startup ของ นอร์เวย์ที่เห็นได้อย่างชัดเจนนั้นคือ จะเน้นสร้าง Startup ที่ตอบโจทย์เป้าหมายการพัฒนาอย่าง ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ ยกตัวอย่างเช่น Startup ที่ทำงานด้านลดถุงขยะในทะเล และ Startup ที่ทำเรื่องการนำของเหลือใช้กลับมาใช้ ใหม่ ซึ่งถือเป็นการทำงานตาม กรอบแนวคิด เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)



อย่างไรก็ตาม แม้ว่า Startup ในประเทศไทยโดยส่วนใหญ่จะยังไม่ได้ทำงานในเชิงสิ่ง แวดล้อมมากนัก แต่ก็ ถือว่าได้ทำงานในด้านการแก้ปัญหาความ ยากจนอย่างเข้มข้น เนื่องจากเป็น ความจำเป็นที่เร่งด่วนมากกว่า

ทั้งนี้ คุณนิศากร ยังได้กล่าวแนะนำเพิ่มเติมว่า Startup ไทยที่ต้องการเข้าร่วมงาน Oslo Innovation Week ในปีถัดไป ควรเตรียมสร้างโมเดลทางธุรกิจของตนเองให้ชัดเจนเพื่อการหาหุ้นส่วนทาง ธุรกิจจากงาน Oslo Innovation Week ที่ตรงใจได้อย่างรวดเร็ว

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์ที่น่าสนใจจาก Startup ทางด้านการเกษตรที่เข้าร่วม โครงการ แต่เนื้อหาที่น่าสนใจยังไม่หมดเพียงเท่านี้ ในบทความฉบับต่อไป ท่านจะได้พบกับ Startup ทางด้านการท่องเที่ยวและการศึกษา ซึ่งต่างก็มีมุมมองที่แปลกใหม่จากงาน Oslo Innovation Week มา ร่วมแชร์ กับ Startup ไทยทุกคน

พบกับอัปเดตความเคลื่อนไหวและโอกาสในตลาดต่างประเทศที่สถานทูตไทยทั่วโลกตั้งใจติดตามมา ให้ภาคเอกชนไทยได้ที่เว็บไซต์ www.globthailand.com หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สามารถเขียนมาคุยกันได้ที่ info@globthailand.com

Socialgiver

Through Socialgiver, brands and customers can give back together.

Socialgiver เป็นกิจการเพื่อสังคมทางด้านการท่องเที่ยวโดยเป็น Platform ที่นำสินค้าและบริการที่ คงเหลือ (Spare Service Capacity) ที่เกี่ยวข้องกับไลฟ์สไตล์และการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม ร้านอาหาร บริการนวดสปา ทัวร์ และบัตรคอนเสิร์ต เป็นต้น มาจำหน่ายในราคาพิเศษเพื่อเปลี่ยนรายได้ส่วนหนึ่งเป็น เงินทุนช่วยเหลือสังคมในด้านต่างๆ เช่น ด้านการศึกษา การสงเคราะห์ชีวิตสัตว์ และการลดความเหลื่อมล้ำ ทางเศรษฐกิจในสังคม

คุณกาญจน์ชิตา กิจจันเศียร ผู้จัดการฝ่ายประสานงานภาคธุรกิจและหุ้นส่วน บริษัท โซเซียล โมชั่น จำกัด กล่าวว่า การเข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ ทำให้ได้เห็นถึงพลวัตของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเทคโนโลยีในวันนี้อาจจะเริ่มเปลี่ยนแปลงไปในอีก 6 เดือนข้างหน้า จึงทำให้ได้เรียนรู้ว่า Startup ต้องปรับตัวให้เท่าทันกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับโลก ซึ่งการที่ Startup บริษัทหนึ่งสามารถดำเนิน ธุรกิจได้ดีในประเทศของตนเองก็ไม่อาจรับประกันได้เลยว่าจะสามารถเติบโตได้อย่างต่อเนื่องตลอดไป

แม้ว่าเศรษฐกิจของนอร์เวย์จะไม่ได้พึ่งพารายได้หลักจากภาคการท่องเที่ยวมากเท่าประเทศไทย แต่สิ่งที่สะท้อนการทำงานในภาพรวมของนอร์เวย์ที่เด่นชัด คือ การทำงานของ Startup ในนอร์เวย์ที่เน้นการสร้างพื้นที่และกรอบการทำงานใหญ่ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ของสหประชาชาติ เพื่อให้การทำงานของทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยสำหรับประเทศไทย ปัญหาด้านความหิวโหย โอกาสทางการศึกษา และการเข้าถึงปัจจัย 4 ก็เป็นเป้าหมายหนึ่งใน SDGs เช่นกัน และเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องจัดการเป็นอันดับแรก จึงเป็นเหตุผลที่เราเห็น Startup ในไทยมุ่งทำงานในเชิงดังกล่าวมากกว่า ดังนั้นสิ่งที่ทำให้ Startup ไทยพัฒนาก้าวขึ้นไปในอีกระดับ คือการพัฒนาสินค้าหรือบริการของตนเองให้มีจุดเด่นที่แก้ไขปัญหา ทางสังคมชัดเจนมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็จะช่วยให้ Startup นั้นเติบโตไปพร้อมสังคมได้ในระยะยาว



EdWings Education

We make millions of students live better.

EdWings Education เป็นกิจการเพื่อสังคมทางด้านการศึกษาที่สร้างขึ้นมาเพื่อเป็นตัวกลางในการนำนวัตกรรมการเรียนรู้ทุกรูปแบบจากนอกห้องเรียนเข้าไปสู่ "ครู" และ "นักเรียน" ในโรงเรียน ซึ่งมุ่งผลให้เกิดการขยายโอกาสไปทั่วประเทศ นอกจากนี้ ยังได้สร้างโครงการพัฒนาใหม่ๆ ที่จะช่วยให้บุคลากรทางการศึกษา

ได้เข้าใจปัญหาทางการศึกษาในหลากหลายรูปแบบและบริบทเพื่อลดช่องว่างทางการศึกษาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย



คุณณัฐธิดา เลชนะชนชลท์ ผู้ก่อตั้งและผู้บริหารบริษัทวิสาหกิจเพื่อสังคม เอ็ดวิงส์เอดยูเคชั่น จำกัด กล่าวว่า การเข้าร่วมงานครั้งนี้ ทำให้ได้เรียนรู้ถึงระบบนิเวศ

ของ Startup ด้านการศึกษาที่พัฒนาไปได้ไกลมาก โดย Co-working space ในนอร์เวย์สามารถสร้างระบบที่ประสานงานกับหน่วยงานภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกกับนักเรียน ครู พ่อแม่ผู้ปกครอง ซึ่งในอนาคต Startup ไทยสามารถพัฒนาไปถึงในจุดนั้นได้เช่นกัน หากแต่ต้องรวมตัวกันมากขึ้นเพื่อช่วยกันแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น การขาดกำลังคนหรือ กำลังการผลิตชิ้นงานในกิจกรรมบางอย่าง เป็นต้น ซึ่งแต่ละ Startup ต่างมีความเชี่ยวชาญและเป้าหมายในระดับต่างกัน ดังนั้นการรวมตัวกันจะทำให้ Startup โดยรวมเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สิ่งที่ได้เรียนรู้อีกประการหนึ่งจาก Startup ในกรุงออสโล คือ การหารายได้เพื่อทำให้ Startup สามารถอยู่รอดได้เป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะแม้ว่าโมเดลทางธุรกิจนั้นๆ สามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมเป็นอย่างมาก แต่ไม่สามารถบริหารงานให้สถานะทางการเงินของบริษัทสามารถอยู่รอดได้ด้วยตนเองก็ไม่นับว่าสามารถสร้างผลกระทบเชิงบวกใดๆ ได้ ดังนั้นสิ่งที่ Startup ไทยสามารถพัฒนาได้ในทันที คือ การสร้างโมเดลทางธุรกิจให้เข้มแข็งเพียงพอที่จะอยู่ได้ในระยะยาว จากนั้นจึงเริ่มสร้างเป้าหมายให้กว้างมากขึ้นจนนำไปสู่เป้าหมายตาม SDGs ที่ทำร่วมกับ Startup ทั่วโลก

งาน Oslo Innovation Week เป็นงานที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี โดยเป็นที่พบปะของนักวิจัย นักลงทุน และนักธุรกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม Tech Startup จากทั่วโลก ซึ่งตรงกับความมุ่งมั่นของรัฐบาลไทย

ในการส่งเสริมอุตสาหกรรม Startup ไทยให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ผ่านการเรียนรู้และหาความร่วมมือในระดับโลก เพื่อในอนาคต Startup ไทยจะเป็นอีกภาคส่วนหนึ่งของสังคมที่ร่วมกันขับเคลื่อนประเทศให้พัฒนาในทุกแง่มุม

พบกับอัปเดตความเคลื่อนไหวและโอกาสในตลาดต่างประเทศที่สถานทูตไทยทั่วโลกตั้งใจติดตามมาให้ภาคเอกชนไทยได้ที่เว็บไซต์ www.globthailand.com หากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสามารถเขียนมาคุยกันได้ที่ info@globthailand.com

สิ่งที่จะทำให้ Startup ไทยพัฒนาก้าวขึ้นไปในอีกระดับ คือ การพัฒนาสินค้าหรือบริการของตนเองให้มีจุดเด่นที่แก้ไขปัญหาทางสังคมชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ที่มา : หนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ ฉบับวันที่ 21 - 24 ต.ค. 2561 และ ฉบับวันที่ 28 - 31 ต.ค. 2561